

[Undervisningsministeren.]

gængeligt for publikum uden vederlag, eller til at afkorte åbningstiden, rent bortset fra at sådanne foranstaltninger ville være utilstrækkelige til at afbøde de nuværende økonomiske vanskeligheder.

Ny Carlsbergfondets saneringsforslag går i korthed ud på, at fondet, staten og Københavns kommune fra og med finansåret 1955—56 hver dækker en trediedel af det underskud, der må antages at fremkomme ved en videreførelse af glyptoteket i dets nuværende omfang. Indtil dette tidspunkt, det vil altså sige i regnskabsårene 1953 og 1954, har Ny Carlsbergfondet påtaget sig at dække glyptotekets fulde underskud. Under forudsætning af, at staten og kommunen påtager sig fra og med 1955—56 at være med til at dække det eventuelle underskud, indskyder fondet endvidere 1 mill. kr. i glyptotekets grundfond. Til gengæld skal en sædvanlig forrentning af denne million kroner fratrækkes i Ny Carlsbergfondets andel i underskuddet til sin tid, hvilket sker ved, at man til det regnskabsmæssige underskud lægger den nævnte forrentning, samtidig med at beløbet fratrækkes i den trediedel af underskuddet, fondet skal betale.

Ordnningen er betinget af, at også Københavns kommune indgår herpå. Jeg nærer forventninger om, at dette vil blive tilfældet.

Jeg har fundet det naturligst, at denne ordning søgtes gennemført ved særlig lov, og at loven bliver taget op til nærmere overvejelse efter en 5 års periode, d. v. s. i folketingssamlingen 1960—61.

De økonomiske konsekvenser af ordningen må antages at blive, at statens årlige driftstilskud vil udgøre ca. 67 000 kr. årlig, nemlig en trediedel af det nuværende underskud på ca. 200 000 kr. Staten og Københavns kommune har hver to repræsentanter i museets bestyrelse, der består af 8 medlemmer.

I betragtning af glyptotekets tilblivelses-historie, dets fornemme kvalitet og dets store betydning for dansk kulturliv finder jeg det rimeligt, at staten påtager sig denne tilskudsbyrde for derved at afhjælpe de vanskeligheder for institutionen, som det stigende prisniveau uden nogen skyld fra institutionens side har medført.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om oprettelse af en statsskole i Rødovre.*

Kommunalbestyrelserne for Københavns vestlige omegnskommuner fremsatte i 1952 overfor undervisningsministeriet andragende om oprettelse af et statsgymnasium indenfor disse kommuners område. I henhold til de herfor anførte grunde, hvorom jeg skal tillade mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, og med tilslutning af undervisningsministeriets gymnasieudvalg gik ministeriet ind for oprettelsen af skolen. Ved min overtagelse af undervisningsministeriet var der opstået visse vanskeligheder med hensyn til opnåelse af enighed mellem de interesserede kommuner om fordelingen af kommunernes andel i anlægsudgifterne. Jeg sammenkaldte derfor kommunernes repræsentanter til et møde i november 1953. Fra enkelte kommuners side var man inde på den tanke, at fordelingen af udgifterne mellem kommunerne indbyrdes burde ske i forhold til kommunernes elevtal på skolen. Jeg fremhævede imidlertid som min opfattelse, der også på forhånd deltes af et flertal af kommunerne, at en fordeling af udgifterne efter elevtal i praksis ville kunne virke uheldig, bl. a. derved, at skolens rektor, som jo må stå ganske frit med sit valg af elever, i medfør af dette valg bliver medbestemmende for kommunernes udgifter. En fordeling efter kommunernes folketal ville være den mest forsvarlige fremgangsmåde, og hvis man var betænkelig ved at binde sig til det nuværende folketal som fordelingsgrundlag, kunne man i stedet anvende det hvert år f. eks. pr. 1. april opgjorte folketal, således at man efter dette tal fordeler de årlige afdrag og renter på de lån, der af kommunerne optages til udgifternes dækning. Jeg opfordrede kommunerne til at søge at komme overens på dette grundlag, og resultatet heraf blev den overenskomst, der optrykkes som bilag 3 til lovforslaget.

Ønsket om oprettelse af denne skole ligestemmes lovforlaget bestemmelse i deres helhed hviler således på en samlet anmodning og enighed mellem kommunerne, og amtsrådet, som ministeriet også har forelagt

[Undervisningsministeren.]

sagen, har under hensyn til det stærkt stigende folketal i omegnskommunerne stærkt anbefalet dens fremme.

Efter samråd med finansudvalget fremsætter jeg forslaget om den fornødne hjemmel for skolens oprettelse og drift som et lovforslag. Jeg må anse det for utvivlsomt, at vestkommunernes gymnasieproblemer trænger sig på i den grad, at en oprettelse af dette gymnasium snarest gørligt er absolut påkrævet, og skal derfor anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om oprettelse af et pædagogisk institut.

Valgt blev: *Hougaard, Kaj Andresen, Nina Andersen, P. M. Dam, Lysholt Hansen, Hauberg, Horn, Frode Jakobsen, Krogh, Henry Christensen, Ladefoged, Martin, Østergaard, Hvidberg, Kristen Amby, Karl Olsen og Else Zeuthen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2672; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 227).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2672; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 227).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ordføreren (Chr. Rasmussen): Jeg skal på udvalgets vegne indstille de to lovforslag til uændret vedtagelse af det høje ting.

Fuglsang: Ved første behandling af lovforslaget om udlån til arbejderboliger på landet nævnte jeg det efter min mening urimelige forhold, at man ikke alene bibeholdt den bestemmelse, at også arbejdsgivere kunne få lån fra staten til opførelse af arbejderboliger, men at det beløb, der var stillet til rådighed, oven i købet var blevet forhøjet.

Jeg ved ikke, om man i udvalget overhovedet har set på denne side af sagen; jeg kan i hvert tilfælde se, at det ikke er kommet til udtryk i betænkningen. Jeg finder imidlertid dette spørgsmål af stor principiel betydning; det drejer sig om det kendte forhold: sammenknytning af tjenesteforholdet og boligen, en feudal rest, som arbejderorganisationerne igennem mange år har vendt sig imod, og jeg husker, at den ærede socialdemokratiske ordfører sidste år erkendte det urimelige heri. Ikke desto mindre er der ikke sket noget til dato, og jeg vil på denne baggrund forbeholde mig ret til i givet fald at stille ændringsforslag til tredje behandling.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg er ikke uenig i de betragtninger, det ærede medlem hr. Fuglsang anførte om, at det i alt væsentligt er det rigtigste, at arbejderne selv ejer deres boliger, og at det kan have uheldige konsekvenser, når bolig og arbejdsplads er knyttet sammen, men det er jo ikke et spørgsmål, som vedrører den lovgivning, vi har at gøre med her, det er et spørgsmål, som en anden gang vil blive taget op til behandling her i tinget. Jeg mener ikke, det vedkommer de lovforslag